

PLAN DE ACCION TITORIAL

CEIP PLURILINGÜE
DE PRÁCTICAS

A Coruña

ÍNDICE:

1. INTRODUCCIÓN
2. MARCO LEGAL
3. OBXECTIVOS DA ACCIÓN TITORIAL NO CENTRO
4. COMPETENCIAS BÁSICAS A DESENVOLVER DENDE A TITORÍA
5. BLOQUES DE CONTIDOS
6. FUNCIÓNS DO TITOR-A
7. TAREFAS DO TITOR-A
 - EN RELACIÓN COS ALUMNOS E ALUMNAS
 - EN RELACIÓN CO PROFESORADO QUE INCIDE NO GRUPO:
COORDINACIÓN DE TITORES/AS E REUNIÓNS DE EQUIPOS
EDUCATIVOS
 - EN RELACIÓN COAS FAMILIAS E/OU TITORES LEGAIS E
OUTROS AXENTES SOCIAIS
8. RESPONSABILIDADES DE TODO O PROFESORADO NA ACCIÓN
TITORIAL
9. O DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN
10. RECURSOS
11. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN DE ACCIÓN TITORIAL:
 - CRITERIOS DE AVALIACIÓN
 - PROCEDIMIENTO DE AVALIACIÓN
 - INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN
12. PROPOSTA DE ACTIVIDADES

1. INTRODUCCIÓN

Para a elaboración do presente Plan de Acción Titorial tivéronse presente, por unha banda os principios, obxectivos e valores recollidos no noso Proxecto Educativo, e doutra banda as características do noso centro e do noso alumnado.

A acción titorial é un dos elementos clave para a educación de todo o alumnado e unha das principais medidas de atención á diversidade, converténdose, polo tanto, nun importante factor de calidade educativa.

O obxectivo da planificación da Acción Titorial é contribuír ao desenvolvemento integral do alumnado, a fin de que alcance un nivel de madurez que lle permita incorporarse de forma activa, creativa e responsable á sociedade.

A acción titorial, intrínsecamente vinculada á docente, debe ser considerada como un proceso que ha de ter as seguintes características:

- Ser continua e ofertarse a cada alumn@ ao longo da súa escolaridade.
- Implicar de maneira coordinada ás distintas persoas e institucións que interveñen na educación: profesorado, escola, familia e medio social.
- Atender ás peculiares características de cada alumn@.
- Capacitar ao alumnado progresivamente na toma de decisións responsables.

Unha labor que consideramos tan importante e transcendente para a educación non pode deixarse á improvisación. A necesidade deste Plan de Acción Titorial baséase na idea de que este proceso non pode entenderse como un conxunto de

accións puntuais e independentes, senón que deben vertebrarse todas as actuacións con cada un dos grupos e con cada alumno e cada alumna dese grupo.

O presente Plan de Acción Titorial pretende ser un documento no que se recollan as intervencións que neste eido se veñen desenvolvendo por parte do profesorado, á vez que é un marco para a reflexión e a mellora das actividades titoriais.

Polo tanto, preséntase como un documento aberto ás modificacións que curso a curso se vaian poñendo en práctica no ámbito da acción titorial

Entendemos a orientación e a titoría dos alumnos e alumnas como tarefa de todo o profesorado e, por iso, como algo que abarca todas as actuacións que cada profesor dentro da súa área ou materia leva a cabo para orientar, tutelar e apoiar o proceso de aprendizaxe de cada un dos seus alumnos e alumnas. Conleva, polo tanto, a acción coordinada de todo o equipo de profesores e profesoras dun alumno ou alumna, aínda que, non cabe dúbida, a figura crave do proceso é o titor/a.

2. MARCO LEGAL

Este Plan de Acción Titorial forma parte do Proxecto Educativo do Centro e trata de ser coherente cos seus elementos. Sustentamos o noso Plan de Acción Titorial na lexislación vixente que a continuación mencionamos:

- Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio de Educación.
- Lei Orgánica 3/2020, de 29 de decembro pola que se modifica a LOE.
- Decreto 130/2007 do 28 de xuño, polo que se establece o currículo da

Educación Primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

- Orde do 23 de novembro de 2007 pola que se regula a avaliación na Educación Primaria.
- Decreto 120/1998 do 23 de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Orde do 24 de xullo de 1998 pola que se establece a organización e funcionamento da orientación educativa e profesional na Comunidade Autónoma de Galicia.
- Decreto 374/1996 do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria.
- Orde do 27 de decembro de 2002 pola que se establecen as condicións e criterios para a escolarización do alumnado con necesidades educativas especiais.

3. OBXECTIVOS DA ACCIÓN TITORIAL NO CENTRO

Os obxectivos e accións seleccionadas no noso Plan de Acción Titorial están presididos polas directrices xerais do noso Proxecto Educativo e deben reunir as seguintes características:

- Facilitadores dunha atención o máis personalizada posible.
- Axustados ás necesidades educativas do alumnado.
- Favorecedores dos procesos educativos de identidade persoal e desenvolvemento de valores.
- Que promovan a participación do grupo e o traballo en equipo.
- Potenciadores da cooperación e interrelación dos membros da Comunidade

Educativa e especialmente a coordinación docente.

- Que favorezan colaboración e implicación das familias.

OBXECTIVOS PARA EDUCACIÓN INFANTIL E PRIMARIA

Ensinar a convivir para desenvolver a autonomía e iniciativa persoal e a competencia social e cidadá.

- Favorecer a integración do alumno/a no seu grupo e centro, fomentando actitudes participativas.
- Respetar as normas de convivencia así como aos seus compañeiros/ as, profesorado e demais membros da comunidade educativa.
- Fomentar a cooperación, a solidariedade, o traballo en grupo respectando as regras.
- Desenvolver as capacidades sociais básicas para unha boa convivencia.

Ensinar a ser persoa para alcanzar a competencia social e cidadá e desenvolver a autonomía e iniciativa persoal.

- Educar na convivencia democrática e participativa.
- Favorecer o seu desenvolvemento moral e a adquisición de valores. Desenvolver un xuízo crítico e razoado.
- Ensinarlle a aceptar a súa propia identidade e favorecer a súa autoestima.
- Tolerar, respectar e valorar as diferenzas individuais.
- Aprender a desterrar actitudes e comportamentos de intolerancia.
- Desenvolver actitudes positivas e de responsabilidade persoal.

Ensinar a aprender para contribuír a aprender a aprender e desenvolver a autonomía e iniciativa persoal.

- Adquirir estratexias que favorezan o proceso de ensino-aprendizaxe. Ensinarlle a organizar o seu tempo de estudo.
- Manexar técnicas de estudo que favorezan o seu rendemento académico.
- Autoavaliación: Reflexionar sobre os seus posibles fallos e aprender deles para ser corrixidos.
- Desenvolver un xuízo crítico e razoado sobre o seu traballo.

Relación coas familias para desenvolver a autonomía e iniciativa persoal, a competencia social e cidadá e a competencia de aprender a aprender.

- Fomentar a relación fluída e cooperante entre familia e centro.
- Recoller información da familia: situación concreta do alumno/a e medidas de apoio e colaboración.
- Achegar información á familia: aspectos que repercuten no proceso educativo dos seus fillos/ as.
- Resolución de problemas que poidan xurdir desde o diálogo, a negociación e a proposta de medidas de mellora.

4. **COMPETENCIAS BÁSICAS A DESENVOLVER DENDE A TITORÍA**

Enténdese por competencias básicas a combinación integrada de coñecementos, destrezas e habilidades, actitudes e valores adecuados ao contexto que o alumnado precisa e debe alcanzar para a súa realización e desenvolvemento persoal, así como para a cidadanía activa e a integración social.

A construción das competencias básicas non pode entenderse se non é dunha forma interdisciplinar e globalizada.

Desde a titoría, traballaranse algunhas delas de forma máis específica:

- A competencia de aprender a aprender: defínese como a habilidade para iniciar a aprendizaxe e ser capaz de continuar aprendendo de maneira cada vez máis eficaz e autónoma de acordo aos propios obxectivos e necesidades. Significa ser consciente do que se sabe e do que é necesario aprender e ter conciencia de como unha/ou aprende. Presupón organizar a propia aprendizaxe, xestionar o tempo e a información. Aprender a aprender consiste esencialmente en saber aproveitar as propias experiencias, adoptando unha actitude crítica en relación coa maneira como se perciben e resólvense os problemas, sendo capaz de analizar o propio comportamento, identificar as fontes dos posibles problemas e saber aproveitar activamente estas observacións.
- A competencia para a autonomía e a iniciativa persoal, está relacionada coa creatividade, a innovación, a asunción de riscos, a habilidade para planificar e xestionar proxectos. Esta competencia supón ser capaz de imaxinar, emprender, desenvolver e avaliar accións ou proxectos individuais ou colectivos con creatividade, confianza, responsabilidade e sentido crítico cun mesmo, a fin de autosuperarse, e co contexto, a fin de melloralo. Presupón capacidade de análise das situacións, valoración das alternativas e elección da máis adecuada para actuar e lograr o obxectivo proposto.
- A competencia social e cidadá. As competencias interpersoais, interculturais, sociais e cívicas, recollen todas as formas de comportamento que preparan ás persoas para participar dunha maneira

eficaz e construtiva na vida social e profesional, e no seu caso, para resolver conflitos e/ou facer fronte a situacións conflitivas. Trátase da creación de situacións de interese común que requiren colaboración, discusión ou crítica de cuestións sociais ou académicas e normas de convivencia. A integración activa de todos os membros da clase, a aceptación das diferenzas existentes na escola ou a inclusión do novo alumnado no grupo son situacións que poden axudar ao desenvolvemento desta competencia.

O logro destas competencias básicas convértese en obxectivo educativo que serve de guía do proceso. O acompañamento para a adquisición destas competencias necesarias para a vida, corresponde a todo o equipo docente e de maneira singular ao titor/a, que ademais de traballar o desenvolvemento destas competencias de forma máis intencionada ten a función de coordinar, dinamizar e crear cooperación nas competencias educativas que son comúns en todas as áreas, colaborando

con todos os axentes implicados na comunidade educativa.

5. BLOQUES DE CONTIDOS

Educación é dotar ao individuo de recursos ou medios para que poida crecer como persoa individual e ao mesmo tempo como compoñente dunha sociedade.

O centro debe axudar a desenvolver as competencias dos alumnos- as e a titoría favorece este proceso. Para iso seleccionamos uns temas que poden

recollerse en tres bloques temáticos que fan referencia a ensinar a ser persoa, ensinar a convivir, ensinar a aprender.

Os temas de cada bloque variarán ao longo da etapa.

- 1- Ensinar a ser Persoa: comprende contidos referidos ao coñecemento persoal, á autoestima, á toma de decisións e á elaboración do proxecto persoal ao longo da vida.
- 2- Ensinar a Convivir: a comunicación, o traballo en equipo e a resolución de conflitos. Inclúe conceptos, procedementos e actitudes relacionadas co funcionamento dos grupos humanos, as normas de convivencia, o traballo cooperativo, colaborativo e a análise e a resolución de conflitos.
- 3- Ensinar a aprender: contidos referidos a competencias que optimizan o rendemento escolar no seu conxunto, á aplicación de técnicas de estudo e estratexias de metacognición.

Nas sesións de Tutoría tamén se aproveitarán para difundir os dereitos e deberes do alumnado.

6. FUNCÍONS DO TITOR-A.

O decreto 374/1996, do 17 de outubro, polo que se aproba o Regulamento orgánico das escolas de educación infantil e dos colexios de educación primaria, no seu artigo 81º, refire que:

Cada mestre titor, ademais das súas tarefas docentes específicas, realizará, polo menos, as seguintes funcións:

- a) Participar no desenvolvemento do plan de acción tutorial e nas actividades de orientación, baixo a coordinación do xefe de estudos
- b) Proporcionar ao principio de curso, aos alumnos e aos pais, información documental ou, na súa falta, indicar onde poden consultar todo o referente a calendario escolar, horarios, horas de tutoría, actividades extraescolares e complementarias previstas, programas escolares e criterios de avaliación do grupo.
- c) Coñecer as características persoais de cada alumno a través da análise do expediente persoal do mesmo e doutros instrumentos válidos para conseguir ese coñecemento.
- d) Coñecer os aspectos da situación familiar e escolar que repercuten no rendemento académico de cada alumno.
- e) Efectuar un seguimento global dos procesos de ensino-aprendizaxe dos alumnos para detectar dificultades e necesidades especiais, co obxecto de buscar as respostas educativas adecuadas e solicitar os oportunos asesoramentos e apoios.
- f) Coordinar as adaptacións curriculares necesarias para alumnos do seu grupo.
- g) Facilitar a integración do alumnado no grupo e fomentar a súa participación nas actividades do centro.
- h) Orientar aos alumnos dunha maneira directa e inmediata no seu proceso

formativo.

i) Informar o equipo de profesores do grupo de alumnos das características dos mesmos, especialmente naqueles casos que presenten problemas específicos.

l) Coordinar o axuste das diferentes metodoloxías e principios de avaliación programados para o mesmo grupo de alumnos.

m) En caso necesario, organizar e presidir as sesións de avaliación.

n) Coordinar o proceso de avaliación dos alumnos do seu grupo e adoptar a decisión que proceda referente á promoción dos alumnos dun ciclo a outro, previa audiencia dos seus pais ou titores legais.

ñ) Atender, xunto co resto do profesorado, aos alumnos e alumnas mentres estes permanecen no centro nos períodos de lecer.

o) Colaborar co equipo de orientación educativa e profesional do sector nos termos que estableza o mesmo e a xefatura de estudos.

p) Colaborar cos demais titores no marco dos proxectos educativo e curricular do centro.

q) Orientar as demandas e inquietudes dos alumnos e mediar #ante o resto de profesores, alumnado e equipo directivo nos problemas que se presenten.

r) Informar os alumnos do grupo, aos pais e aos profesores de todo aquilo que lles afecte en relación coas actividades docentes e o rendemento académico, con

especial atención aos aspectos e medidas tendentes a facilitar a competencia lingüística dos alumnos e alumnas nas dúas linguas oficiais.

s) Facilitar a cooperación educativa entre os profesores e os pais dos alumnos.

t) Exercer, de acordo co proxecto curricular, a coordinación entre os demais profesores do grupo.

u) Cumprimentar os documentos oficiais relativos ao seu grupo de alumnos.

v) Controlar a falta de asistencia ou puntualidade dos alumnos, e ter informados os pais ou titores e ao xefe de estudos.

x) Fomentar a colaboración das familias nas actividades de apoio á aprendizaxe e orientación dos seus fillos.

z) Aqueloutras que se lle puidesen encomendar para o mellor desenvolvemento da acción titorial.

7. TAREFAS DO TITOR-A

Por tarefas ou actividades queremos apuntar as actuacións máis concretas que posibilitan o que unha determinada función cumprese.

Estas actividades están referidas a tres ámbitos: Alumnado, Profesorado e Familia.

Cada grupo de alumnado terá un titor ou titora proposto pola xefatura de estudos, atendendo a criterios pedagóxicos. As funcións de tutoría desenvólvense nas seguintes tarefas:

No intento dunha maior explicitación das funcións asignadas aos titores/ as dentro de cada un dos ámbitos describiremos a continuación as tarefas que constitúen o quefacer do titor/a en o desenvolvemento do noso Plan de Acción Titorial.

EN RELACIÓN COS ALUMNOS E ALUMNAS

- Acollida do alumnado ao comezo de cada curso e cando un novo alumno/a incorpórese ao centro.
- Recollida de información do historial académico de cada alumno/a.
- Realización da programación das actividades da Acción Titorial, establecendo obxectivos, temporalización, recursos que se van a utilizar e criterios de avaliación, seguindo as directrices do presente Plan.
- Información da normativa de funcionamento do Centro, e propiciar a elaboración e cumprimento das normas da aula.
- Promover e coordinar actividades que fomenten a convivencia, a integración e a participación dos alumnos/ as na vida do centro e da contorna: elección de delegado/a e asignación de responsabilidades, actividades complementarias, celebracións do centro, etc.
- Control da asistencia e puntualidade do alumnado poñendo en marcha as medidas previstas no Plan de absentismo.
- Estimular a idea de grupo, coñecer a súa dinámica e propiciar oportunidades para que o grupo reúnase, opine, razoe e organícese.
- Estudo e elaboración de informe do rendemento académico do grupo antes de cada avaliación.
- Favorecer o clima de confianza.

- Canalizar as demandas, inquietudes, queixas, etc. do alumnado e mediar, en colaboración co delegado e subdelegado do grupo, #ante o resto dos profesores, e o equipo directivo nos asuntos que se expoñan.
- Enchemento de documentos do alumnado da súa titoría.
- Asesoramento ao seu alumnado nos momentos máis críticos: ingreso nun centro novo, cambio de ciclo ou etapa educativa, elección de optativas, transición ao mundo laboral, etc.

EN RELACIÓN CO PROFESORADO QUE INCIDE NO GRUPO: COORDINACIÓN DE TITORES/AS E REUNIÓNS DE EQUIPOS EDUCATIVOS.

Hai que considerar que para que a Acción Titorial sexa unha realidade nas aulas, é imprescindible vencer as inercias que levan con frecuencia aos docentes para actuar de maneira illada, só preocupados polo rendemento da súa materia, razón pola cal se fai necesaria a comunicación, coordinación e consenso entre os docentes, establecendo sesións periódicas de coordinación que permitan obter liñas xerais e coherentes de actuación no ciclo ou nivel en relación coas actividades de titoría do grupo-clase, a acollida do alumnado ao comezo do curso, favorecendo a integración e atención á diversidade; a relación coas familias, os criterios para a avaliación do alumnado, o encanamento das demandas e inquietudes do alumnado e as actividades de formación para o profesorado, entre outras.

O titor/para terá, neste marco, as seguintes tarefas:

- Coordinar ao equipo docente do seu grupo na análise de situacións individuais e xerais do grupo ao longo do proceso de ensino e aprendizaxe, co

fin de tomar as medidas oportunas que melloren a marcha xeral do alumno/a ou do grupo. Os/ as titores/ as deberán informar da necesidade destas reunións ao/a Xefe/a de Estudos que será o/a encargado/a de facer a convocatoria das mesmas.

- Informar o profesorado que imparte clase ao seu grupo os problemas académicos, materias pendentes, necesidades específicas de apoio educativo, etc.
- Participar nas reunións de ciclo para preparar a programación anual e para o seu seguimento.
- Participar na coordinación de titores/ as de Ciclo, en E. Primaria, co obxectivo de establecer e concretar o programa de actividades de titoría para o ciclo.
- Informar, ao profesorado do seu grupo do desenvolvemento do PAT, implicándolles nas actividades derivadas del desde unha perspectiva de colaboración.
- Coordinarse co profesorado de apoio ás NEAE.
- Coordinar o proceso de avaliación dos alumnos/ as do seu grupo e organizar e presidir as sesións nas que esta se realiza.

EN RELACIÓN COAS FAMILIAS E/OU TITORES LEGAIS E OUTROS AXENTES SOCIAIS

- Reunir ás familias a comezo de curso para presentarse tanto o profesorado titor como os especialistas, informais sobre as hora de visita e Atención Titorial, a composición do equipo educativo, as liñas xerais de actuación, os criterios de avaliación e promoción; así como as actitudes e valores

que desexamos potenciar: puntualidade, asistencia continua, limpeza, alimentación, material necesario, respecto e convivencia, sinalando en todo momento a importancia da súa colaboración e coordinación co centro.

- Conseguir a colaboración das familias en relación co traballo persoal dos seus fillos/ as: organización do tempo de estudo en casa, do tempo libre e seguimento das tarefas escolares.
- Ter entrevistas individuais coas familias para informais do desenvolvemento académico ou formativo dos seus fillos/ as, e entrega do Boletín de Notas.
- Orientar ás familias nos plans de estudos.
- Orientar ás familias na tarefa educativa, temendo en conta as características individuais de cada alumno/a.
- Planificar conxuntamente coas familias, unhas pautas para seguir con aqueles alumnos e alumnas que presentan algún tipo de comportamento disruptivo.

8. RESPONSABILIDADES DE TODO O PROFESORADO NA ACCIÓN TITORIAL

No noso centro, o CEIP de Prácticas, entendemos que todo o profesorado é nalgún medida titor/a e contribúe á Acción Titorial. Neste sentido, ten as seguintes responsabilidades:

- Tutelar o proceso de aprendizaxe de cada alumno/a en a súa área ou materia.
- Atender ás necesidades educativas específicas de cada alumno/a en a súa área

ou materia.

- Atender á formación integral do alumno/a máis aló da mera instrución en coñecementos sobre a súa disciplina.
- Preocuparse polas circunstancias persoais de cada alumno/a.
- Apoiar ao alumno/a en a toma de decisións sobre o seu futuro.
- Facilitar que todos os alumnos/ as estean integrados no grupo.
- Coordinarse co titor/a e achegarlle información e apoio.
- Favorecer a autoestima dos seus alumnos/ as.
- Orientar aos seus alumnos/ as sobre a mellor maneira de estudar a súa materia.
- Atender ás demandas e suxerencias dos alumnos/ as.

9. O DEPARTAMENTO DE ORIENTACIÓN

O departamento de orientación é o órgano onde se articulan as funcións de orientación e titoría, e as súas funcións veñen recollidas no decreto 120/1998, de abril, polo que se regula a orientación educativa e profesional na comunidade autónoma de Galicia.

No seu artigo 6º, aparecen as competencias dos departamentos de orientación, que son as seguintes:

- a) Valorar as necesidades educativas, no ámbito da orientación, dos alumnos e alumnas da súa contorna e deseñar, desenvolver e avaliar programas específicos de intervención.
- b) Elaborar, de acordo coas directrices establecidas polas comisións de coordinación pedagóxica, as propostas do plan de orientación académica e

profesional, e do plan de acción tutorial dos centros, así como coordinar o profesorado e ofrecerlle soporte técnico para o desenvolvemento destes plans.

c) Participar na elaboración dos proxectos educativo e curricular do centro, incidindo nos criterios de carácter organizativo e pedagóxico para a atención ao alumnado con necesidades educativas especiais e nos principios da avaliación formativa, e, cando sexa necesario, na adecuación dos criterios de promoción.

d) Diseñar accións encamiñadas á atención temperá e á prevención de dificultades ou problemas de desenvolvemento ou de aprendizaxe derivadas tanto de condicións desfavorables como de altas capacidades que presenten os alumnos e as alumnas.

e) Participar na avaliación psicopedagóxica e no deseño e desenvolvemento de medidas de atención á diversidade.

f) Facilitar ao alumnado o apoio e o asesoramento necesarios para afrontar os momentos escolares máis decisivos ou de maior dificultade, como o ingreso no centro, o cambio de ciclo ou etapa e, cando corresponda, a elección de optativas ou de itinerarios formativos, a resolución de conflitos de relación interpersoal ou a transición á vida profesional.

g) Impulsar a participación do profesorado en programas de investigación e innovación educativa nos ámbitos relativos a hábitos de traballo intelectual, programas de ensinar a pensar, habilidades sociais, técnicas de dinámica de grupos e calquera outros relacionados co seu ámbito de actuación.

h) Promover a cooperación entre o centro e as familias, implicándoas no proceso educativo dos seus fillos.

i) Favorecer o proceso de maduración vocacional orientando e asesorando ao alumnado sobre as súas posibilidades académicas e profesionais así como as ofertas da súa contorna que lle faciliten elixir responsablemente.

l) Nos institutos onde se imparta formación profesional específica, coordinar a orientación laboral e profesional con outras administracións ou institucións.

m) Aqueloutras que a Administración educativa puidéselle encomendar no ámbito das súas funcións.

A realización e programación das actividades, para desenvolver o PAT por cada titor, contará co asesoramento do Departamento de Orientación, pero é o titor/a quen debe realizar a súa propia programación da Acción Titorial. Dentro de dita programación debe figurar a temporalización de actividades.

Desde o Departamento de Orientación aconséllase dar preferencia no primeiro trimestre a todas as actividades de acollida, presentación e información do grupo. Antes e despois de cada avaliación programaranse accións para a análise dos resultados académicos. A finais do segundo trimestre convén programar actividades que teñan que ver coa información académica. O resto de actividades da titoría dependen do criterio e necesidades que cada titor/para detecte no seu grupo.

A través das reunións periódicas dos titores/as co Departamento de Orientación

e a Xefatura de Estudos articularanse os recursos persoais e materiais e proporcionarase o asesoramento e apoio necesario para que sexa posible o desenvolvemento das funcións titoriais dunha forma coordinada.

10. RECURSOS

- ORGANIZATIVOS:

- Establecer un horario común de atención aos pais e nais.
- Elaborar nos equipos de ciclo/nivel a programación anual da acción titorial para reflexar na PXA do Centro
- A través da CCP coordinaranse os aspectos que se deben traballar en todo o centro.

- HUMANOS:

- Titor@s.
- Equipos Docentes.
- Orientadora.
- Persoal non docente.

- MATERIAIS:

- Expediente académico do alumn@.
- Boletíns de información trimestral.
- Cuestionarios de observación, recollida de datos, fichas de rexistro...

- ...

11. SEGUIMIENTO E AVALIACIÓN DO PLAN DE ACCIÓN TITORIAL.

A avaliación é o instrumento que nos permite valorar o grao de consecución dos obxectivos e a adecuación das actividades que se programan para o curso.

Para o seguimento das actuacións previstas neste plan, os titores de cada equipo de ciclo ou nivel, reuniranse para analizar o grao de cumprimento das actuacións previstas, así como para introducir as modificacións e melloras que sexan necesarias. Éstas serán analizadas posteriormente polo Departamento de Orientación e a CCP.

Esta avaliación terá dúas dimensións:

- Referida aos obxectivos, contidos e actividades do Plan de Acción Titorial de cada ciclo/nivel, incluído no Plan Anual de Centro
- Referida ao Plan de Orientación e Acción Titorial como programa a longo prazo (o presente documento).

CRITERIOS DE AVALIACIÓN

Para realizar a avaliación teranse en conta os seguintes criterios:

- Grao de consecución de obxectivos e de adquisición das competencias básicas.
- Relevancia dos contidos.
- Adecuación das actividades para lograr as competencias e Cumprimento das mesmas.
- Adecuación e utilidade dos materiais de titoría seleccionados, así como

interese que despertaron entre os alumnos/ as.

- Grao de coordinación entre o titor/a e o resto do equipo educativo de cada grupo e de implicación do equipo docente.
- Grao de coordinación dos titores/ as entre si e destes co departamento de orientación.
- Contribución das actuacións desenvolvidas á mellora das relacións entre o centro e as familias.
- Pertinencia das accións realizadas nos distintos ámbitos.

PROCEDIMENTO DE AVALIACIÓN

A avaliación das sesións realízase o/a titor/a co seu grupo de alumnos/ as. Ao final de cada sesión, o titor/para recolle a información que recibe dos alumnos/ as para anotala no seu rexistro de actividades, así como a súa propia opinión.

Especialmente, realizarase de maneira máis exhaustiva naquelas sesións que son impartidas por profesionais ou organismos externos ao centro.

Ao longo do curso, o equipo de titoras/é de cada nivel/ciclo realizará o seguimento do desenvolvemento do Plan de Acción Titorial.

Ao finalizar o curso escolar farase unha avaliación sobre o desenvolvemento do PAT onde recollerase unha síntese das observacións realizadas polos titores/ as, os/ as alumnos/as, e outros axentes implicados, sobre aqueles aspectos que funcionaron ben, as dificultades atopadas, e aqueles aspectos que serán necesarios modificar.

As conclusións obtidas da avaliación serán tidas en conta para introducir as modificacións e axustes necesarios no curso seguinte.

INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN

Algúns instrumentos que se poden empregar serán:

- Cuestionarios de avaliación para os alumnos/ as.
- Cuestionarios de avaliación para os titores/ as.
- Protocolo de valoración das sesións realizadas polos recursos externos.

12. PROPOSTA DE ACTIVIDADES:

COMEZA O CURSO

OBXECTIVOS:

- Favorecer o coñecemento dos membros do grupo.
- Proporcionar experiencias aos estudantes para que se coñezan nun nivel máis profundo.
- Facilitar a relación de todos con todos.
- Promover a integración de todos no grupo.
- Comeza a clase creando un grupo compacto.
- Organice a clase en grupo.
- Explicar o que se espera dos alumnos (campo cognitivo e disciplinario).

CONTIDOS:

- Coñecemento mutuo.
- Integración no grupo.
- Regras.

- Dereitos e deberes.
- Responsabilidades.

ACTIVIDADES:

- O micrófono presentador.
- A miña tarxeta de visita.
- Cadeiras musicais non competitivas.
- Facemos novos amigos.
- Os nosos dereitos e deberes.
- Concurso de carteis.
- A regulación do noso cole: un instrumento útil.
- Preparación das regras da clase.
- Quen é o responsable de ...?

ACTIVIDADE: Micrófono presentador.

OBXECTIVOS:

- Aprende os nomes.
- Facer un primeiro contacto co grupo, promovendo o coñecemento mutuo e a interrelación entre os alumnos e co titor.

DESENVOLVEMENTO:

O xogo consiste en presentarse, indicar o nome e algunha información básica, mediante un micrófono, unha pelota ou outro obxecto que se pasa ou lanza entre todos os participantes do grupo. Os nenos formarán un círculo e estarán sentados ou de pé. O profesor explica que a persoa que recibe o micrófono ten que darse a coñecer e comeza indicando algunha información:

- * o nome co que che gusta ser chamado.
- * o teu lugar de orixe.
- * algo que che guste.
- * algúns desexos. (A partir do 2o ciclo).

MATERIAIS:

- Micrófono, pelota ou outro obxecto que se lle pode pasar ou lanzar ao compañeiro.

TEMPO:

20 minutos.

CICLO RECOMENDADO:

CICLOS 1o, 2o E 3o.

OBSERVACIÓNS:

- Sería conveniente reflexionar cos alumnos sobre a necesidade de coñecer aos seus compañeiros do grupo e iniciar unha adecuada

relación intergrupo. • Ver grao de participación e implicación.

RELACIÓNS CO GRUPO

OBXECTIVOS:

- Permitir aos estudantes coñecerse mellor a si mesmos e identificar as actitudes que melloran e desenvolven a súa propia autoestima e a dos demais.
- Aumentar a autoestima a partir de avaliacións positivas das características persoais de cada un, a través da creación dun clima de confianza e comunicación interpersonal no grupo.
- Proporcionar aos estudantes as estratexias necesarias para ter un comportamento socialmente cualificado.
- Mellorar a capacidade dos alumnos para resolver os conflitos aos que se enfrontan na súa vida diaria.
- Mellorar as relacións grupais a través do coñecemento das mesmas.
- Mellorar actitudes de respecto e tolerancia iniciandoas na toma de decisións en grupo.

CONTIDOS:

- Autoestima.
- Habilidades Sociais.
- Resolución de conflitos.
- Estrutura do grupo.

ACTIVIDADES:

- Como é a túa autoestima?
- Supoñemos.
- Tarxeta de felicitación.
- A miña margarita.
- Comunicarse.
- Os estilos.
- Resolución de problemas xuntos.
- As nosas relacións.
- A montaxe.

ACTIVIDADE: Resolver problemas xuntos.

OBXECTIVOS:

- Desenvolver solucións alternativas ao mesmo problema.
- Analizar as consecuencias das solucións ao problema.
- Desenvolver estratexias de resolución de conflitos.

DESENVOLVEMENTO:

Os alumnos sentan en círculo e o primeiro di en voz alta un problema que o alumno ou os teus compañeiros tiveron ou poden ter recentemente. O alumno debe explicalo en

en voz alta o problema con tantos detalles como sexa posible e o seguinte dá un

posible solución ao problema do compañeiro, así ata que non o haxa máis solucións. De todas as solucións presentadas, elíxense a primeira e a seguinte

O alumno ten que dicir unha consecuencia que pode ter esta solución, a seguinte

O alumno dirá outra consecuencia ata que non queden máis, así que con todas as solucións.

Cando remate esta roda, decídense as mellores ou mellores solucións ao problema

exposto e volvemos a retomar a roda cun novo problema.

TEMPO:

Unha sesión dunha hora cunha frecuencia semanal.

CICLO RECOMENDADO:

1o, 2o e 3o ciclo de Educación Primaria.

OBSERVACIÓNS:

Nos casos en que se usa "montaxe", este sería o momento adecuado.

Variante: pode producirse un único problema (adequado á idade e ás situacións

hábitos dos nenos) a toda a clase co maior detalle posible para

facilitar

comprensión e resolución, dividir a clase en grupos ou parellas e darlles unha serie de

cuestións a debater para chegar a conclusións comúns. Cada grupo ou parella terá un

coordinador que dialogará co resto dos coordinadores. O titor redirixirá o

discusión apuntando puntos importantes, anotando contribucións significativas ... e ao final

recapitular as causas, problemas e alternativas viables proporcionadas e tratar de conseguir o grupo chegar a acordos sobre as mellores solucións para o caso.

COÑECEMENTO DOS ALUMNOS

OBXECTIVOS:

- Facilitar o coñecemento do alumnado por parte do profesorado do centro, ambos no seu ámbito escolar como familiar e social.
- Fomentar actitudes cooperativas na escola.
- Optimizar o proceso de ensino-aprendizaxe dos alumnos que coñecen os seus intereses.
- Fomentar a coordinación entre o profesorado que intervén no grupo.

- Reflexionar e desenvolver actitudes para a convivencia.

CONTIDOS:

- Historia persoal.
- Responsabilidade compartida.
- Actitudes.
- Motivación na aula.
- Intereses.
- Coñecemento de capacidades.

ACTIVIDADES:

- Obtención de información dos meus alumnos.
- A habitación dos meus soños.
- Preparamos a acampada.
- Que nos interesa?
- Analizamos os nosos erros.
- Como espertar a motivación?
- Coñecer as capacidades ...

ACTIVIDADE: Como espertar a motivación?

OBXECTIVOS:

- Establecer pautas no grupo que favorezan a motivación.

- Coñecer as variables que afectan á motivación.

DESENVOLVEMENTO:

A motivación na aula é un dos aspectos que máis nos preocupa aos docentes.

En determinadas ocasións, coñece as variables que favorecen o interese

cara a determinadas actividades, así como que tipo de motivacións se moven

no estudante pode levarnos a especificar como promover o compromiso persoal

do alumno coa súa propia aprendizaxe e cunha boa implicación nas tarefas académicas.

A motivación podería clasificarse en catro tipos, que se dá nos estudantes

interrelacionados:

- Motivación intrínseca: o alumno intenta afondar nas áreas de forma independente

das dificultades que pode ter.

- Motivación relacionada co autoconcepto: segundo trazos, imaxes e sentimentos

que o alumno recoñece como parte de si mesmo, influído polo medio.

- Motivación para afiliarse. Está influído polas relacións de dependencia cara a

valoración social que ten.

- Motivación centrada no logro.

Por outra banda, as variables que inflúen na motivación poden ser persoais:

que obxectivos se propoñen, que condiciona o comezo, a continuidade e a finalización

unha actividade, expectativas de éxito ou fracaso. Variables que afectan ao tipo

contextuais están relacionados co comezo da clase, a organización de actividades,

interacción profesor-alumno e avaliación da aprendizaxe. Coñecendo estes

variables que podemos promover a motivación tendo en conta que os factores son:

atención, considéraa útil, prevé o éxito e se produce satisfacción.

As actividades de aprendizaxe deben ter en conta:

- Que o alumno tome decisións sobre como desenvolvelo e vexa as consecuencias

da túa elección.

- O alumno debe ter un papel activo na realización da actividade.

- Que a actividade poida ser desenvolvida por alumnos de diferentes niveis de competencia

e con intereses diferentes.

Ofrece aos estudantes a posibilidade de planificalo con outros, participando no seu desenvolvemento

e compare os resultados obtidos.

A avaliación do proceso de ensino-aprendizaxe debería permitírnos:

- Saber o que o alumno sabe e o que non sabe, así como investigar por que.
- Dar información cualitativa sobre o que o alumno necesita corrixir ou aprender.
- Enviar mensaxes para tratar de aumentar a confianza do alumno nas súas posibilidades.
- Non dea información pública sobre a avaliación.

No contexto da aula sería recomendable:

- Unha organización de espazos que favoreza a interacción.
- Buscar unha metodoloxía activa que mellore os éxitos.
- Mellorar a autonomía na aula e no traballo escolar, de xeito que o permita creando a túa propia imaxe ..
- O horario diario debe incluír estratexias motivadoras baseadas no exercicio.

CICLO RECOMENDADO:

Todos os ciclos de Primaria

MELLORA DO PROCESO DE ENSINO-APRENDIZAXE

OBXECTIVOS:

- * Conseguir que os alumnos adquiran os coñecementos e habilidades necesarios aprender a aprender.
- * Desenvolver nos estudantes unha distribución razoable das actividades de estudo no tempo que teñen.
- * Axudar na formación de valores, mellorar a axuda mutua e o traballo en grupo.
- * Mellorar as actitudes de cooperación e participación do traballo na aula.
- * Aclarar e unificar o rendemento cos alumnos que precisan reforzo, facilitando a comunicación entre todo o profesorado que ten un impacto educativo nel.
- * Mellorar o uso dos recursos humanos no centro.
- * Responder ás necesidades educativas e ás características particulares dos alumnos, modificando e / ou axustando o proceso de ensino-aprendizaxe.

CONTIDOS:

- Técnicas de estudo.
- Organización do tempo.
- Técnicas de traballo en equipo.

1. Traballa en parellas.
 2. Traballar en pequenos grupos.
 3. Traballa co grupo clase.
- Apoio e reforzo educativo.
 - Adaptacións curriculares.

ACTIVIDADES:

- Cuestionario de hábitos e técnicas de estudo.
- Colaboración da familia no traballo escolar do alumno.
- Relación estudante / a- / a.
- Preparación para os exames.
- Axenda escolar.
- Traballamos en parellas.
- Facemos entrevistas.
- Analizamos os nosos problemas.
- Remuíño de ideas.
- Especialistas en crebacabezas.
- Forma de coordinación-seguimento do alumnado con reforzo educativo.
- Ficheiro de programación de unidades didácticas adaptadas.

ACTIVIDADE: Relación alumno-profesor.

OBXECTIVOS:

- Fomentar relacións positivas entre o profesor e o alumno para que aprendan

dun xeito máis agradable e con mellores resultados.

- Contribuír á formación dun autoconceito positivo nos estudantes, xa que eles proporciona maior ilusión, maior capacidade de esforzo, maior resistencia á frustración en caso de fracaso e mellores resultados académicos.

DESENVOLVEMENTO:

O titor fará unha reflexión e autoavaliación sobre as interaccións establecidas cos estudantes e farán o seu propio "decálogo de normas". Todos os puntos desta lista estará destinada a facer que os estudantes se sintan máis estimados e valorados.

MATERIAIS:

Documento adxunto "Regras para o profesor" como exemplo.

TEMPO:

É aconsellable que esta actividade se realice ao final do primeiro trimestre de traballo cos estudantes.

CICLO RECOMENDADO:

Toda a etapa de Primaria.

Normas para o profesor

1. Coñecer ao alumno é esencial para a súa educación. Podemos conseguilo grazas á observación, ao diálogo e á relación coa familia.
2. Evite as críticas negativas e descualificadoras e abunden en eloxios sinceros, destacando calidades persoais e comportamentos positivos, mostrando o noso aprecio polos esforzos e o progreso de cada alumno incluso cando son moi pequenos.
3. Evite demandas de aprendizaxe ou comportamentos fóra das súas posibilidades.
4. A avaliación do alumno debe ser sempre formativa, nunca selectiva.
5. Diríxete ao alumno con palabras e xestos amables, usando un pouco de humor xa que todo é máis agradable e motivador.
6. Acepta o alumno como é, confiando nas súas posibilidades, mostrando comprensión e tolerante cos seus erros e dificultades, recoñecendo os seus esforzos.
7. Non dicir que está mal; ensina como se debe facer.

8. Facíltalles a aprendizaxe pola súa conta.
9. Non dar solución; ofrécelles varias posibilidades para cavilar.
10. Non impoñas, motívaos a actuar.

COORDINACIÓN COA FAMILIA

OBXECTIVOS:

- Informar aos pais dos alumnos do grupo de todos os aspectos relacionados con actividades docentes e rendemento académico.
- Fomentar unha relación e interacción adecuadas entre os diferentes membros do comunidade educativa.
- Orientar e aconsellar ás familias que asuman individualmente e colectivamente educa con responsabilidade aos teus fillos.
- Colaborar coas familias na consecución dos obxectivos educativos programados para o grupo.

CONTIDOS:

- Preparación de reunións xerais cos pais.
- Preparación de entrevistas individuais cos pais.

- Colaboración educativa e formativa.

ACTIVIDADES:

- Orientacións para reunións xerais de pais.
- Entrevistas individuais.
- Colaborando coas familias.
- Orientación xeral aos pais.

ACTIVIDADE: Colaborando coas familias.

DESENVOLVEMENTO:

O desenvolvemento da actividade implica a familia e os alumnos.

O tipo de agrupación será individual e nun grupo numeroso.

O titor indicará aos alumnos cal é a importancia da súa colaboración no deberes.

Para lograr unha maior motivación, recoméndase a participación de dúas persoas

que están ao mando dunha casa. Estas persoas explicarán en que están as súas tarefas

o fogar, así como as moitas formas en que os nenos poden axudar.

Despois da intervención destas persoas, os alumnos enchen individualmente

o formulario de responsabilidade. Despois de 5 minutos, o

Responsabilidades adquiridas e a súa viabilidade.

Lémbrales que os compromisos aceptados deben dicilo ás familias.

Finalmente, as familias son informadas do devandito acordo e revísase ao finalizar o

prazo especificado.

MATERIAIS:

Formularios de compromiso de responsabilidades.

Carta aos pais para informarles desta actividade.

TEMPO:

Tempo aproximado de 45 minutos.

CICLO RECOMENDADO:

Coa adaptación ao nivel de demandas, é extensible a toda a educación primaria.

OBSERVACIÓNS:

Preparación previa cos pais para que poidan participar nas actividades

e actitudes a favor.

O recoñecemento ao logro desta actividade pode ser social (diploma, soldo

semanalmente...)

FORMA DE COMPROMISO EN RESPONSABILIDADES

PROMETO:

Prometo para realizar a seguinte tarefa na casa:

_____ e fareino ata a data:

Eu

Meus pais

O titor.

COORDINACIÓN COA FAMILIA

CARTA AOS PAIS INFORMANDO DESTA ACTIVIDADE

Estimados pais:

No grupo do teu fillo, o titor e todos os alumnos iniciaron unha actividade

mellorar a responsabilidade de cada un deles no Centro e na familia.

A túa colaboración é necesaria en determinados momentos deste proceso educativo.

O seu fillo escribiu e asinou unha promesa que debe facer e que devolverá

coa túa sinatura á beira da miña.

Ao finalizar o prazo comprobaremos nunha entrevista se o

compromiso foi cumprido
adquirido polo seu fillo.
O titor.

COORDINACIÓN CON PROFESORES

OBXECTIVOS:

- Unificar os criterios de rendemento nun grupo de estudantes, dentro e dentro do nivel do mesmo ciclo.

CONTIDOS:

Intercambio de información do alumnado.
Deseño e planificación.
Establecemento de criterios de avaliación.
Avaliación do alumno.
Reforzo e apoio.

ACTIVIDADES:

- Intercambiar información do grupo-clase con outros profesores.
- Diseñar, planificar e programar a programación do curso.
- Establecer criterios de avaliación nun grupo específico de alumnos.
- Sesión de avaliación co profesorado.

- Establecer criterios de reforzo e apoio no grupo.

ACTIVIDADE: Establecer criterios para a avaliación dos alumnos

OBXECTIVOS:

- Baseado nas características do grupo, establecer criterios de avaliación dese grupo en función das súas características e acordado por todo o equipo Mestre.

EN DESENVOLVEMENTO

Baseado nas características do grupo de alumnos, así como na programación aula (unidades didácticas, proxectos de traballo, etc.) o criterios para a avaliación dos estudantes, facendo sobre todo incidencia no que teñen dificultades ou necesidades educativas.

MATERIAIS:

Ver modelo anterior.

TEMPO

Unha sesión.

CICLO RECOMENDADO:

Todos os ciclos.

OBSERVACIÓNS:

A sesión ao comezo do curso e tamén podes facer outra a mediados de curso.

A AVALIACIÓN

OBXECTIVOS:

- Detectar as necesidades persoais e grupais dos estudantes que buscan solucións e compromisos.
- Valorar individualmente e en grupo o proceso educativo levado a cabo.
- Informar ao grupo e discutir con el, os resultados das sesións de avaliación, dende unha perspectiva grupal ou xeral.
- Detectar as situacións educativas de partida do grupo de alumnos como xerador

da información necesaria para o bo desenvolvemento dos procesos de ensino

e aprendizaxe.

- Coñecer os antecedentes dos estudantes, académicos, condicións físicas, actitudes, habilidades, nivel de integración, ... etc.
- Coñecer o desenvolvemento persoal dos alumnos a través da observación e baixo criterios cualitativa en relación cos procesos educativos levados a cabo.
- Informar periodicamente da situación educativa do alumnado ás súas familias.

CONTIDOS:

- Detección de necesidades.
- Valoración de devolucions e procesos persoais.
- Estratexias de información en grupo e individuais.
- Avaliación inicial.
- Revisión de ficheiros persoais.
- Informes de avaliación.

ACTIVIDADES:

- Avaliación inicial ou diagnóstica.
- Revisión de rexistros.
- Instrumentos de observación e gravación.
- Información de avaliación.

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE EDUCACIÓN,
CIENCIA, UNIVERSIDADES E
FORMACIÓN PROFESIONAL

CEIP PLURILINGÜE
DE PRÁCTICAS

Coruña

CEIP PLURILINGÜE DE PRÁCTICAS
Paseo de Ronda, 47 981255330
ceip.practicas.corunha@edu.xunta.gal

• Avaliación